

Mehmet TOPAL

Gazeteci-Yazar / Halkla İlişkiler Uzmanı

Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk, Bölgemizin bu kilit huzur şehri Elazığ'ı ilk kez 16 Nisan 1916'da teşrif etmişlerdir. Geldiği yer Palu ilçemizin merkez köylerinden Sekerat Köyü'dür, Bu köy 1980 sonrasındaki yeni idari düzenlemeyle yeni ilçe yapılan Kovancılar'a merkez bir köy olarak bağlanmıştır. Sekerat Köyü'nün yeni adı; “

Yazıbaşı

” olarak düzenlenmiştir.

16 Nisan 1916'da Sekerat Köyü'ne İkinci Ordu Komutanı olarak gelen Atatürk, bu köyde Diyarbakır İl Genel Meclisi üyesi olan Yavuz Sultan Selim'in beraatlı beylerinden Cemşid Bey'in sülalesinden İbrahim Bey'in Konağında bir hafta süreyle kalmıştır.

İbrahim Bey'in bu büyük konağını İsmet İnönü ile birlikte karargâh evi olarak kullanan Atatürk, burada İsmet Paşa ve diğer askeri erkanla birlikte yaptığı uzun istişarelerden sonra Cumhuriyetimizin kuruluşunda en önemli temel taşıyı oluşturan “MİLLİ MÜCADELE KARARI”nı Sekerat Köyündeki bu Karargâh Evinde almıştır.

MİLLİ MÜCADELE KARARI SEKERAT'TAKİ KARARGAH EVİNDE VERİLDİ

Yazılı tarihi kaynaklarımız, Anadolu'nun bu şirin köyü Sekerat'taki Milli Mücadele Kararı'yla ilgili olarak, bizlere şu bilgileri vermektedirler:

“1916 senesi sonlarında Mustafa Kemal Paşa, İkinci Ordu Komutan Vekilliğine tayin olundu. Bitlis ile Muş'un zabtındaki başarısından dolayı kendisine altın kılıçlı imtiyaz madalyası verildi.

Mustafa Kemal, Sekerat'ta bulunan İkinci Ordu Karargahına gelince, buradan Ordu Kurmay Başkanı bulunan Albay İsmet ile (İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü) ilk defa olarak görev arkadaşı oldu. Onların birbirlerini yakından tanımaları; İdeallerinin, memleket davalarında radikal inkılapçılıkla çözüleceğinde birleşmesi, bu vazife arkadaşlığı sıralarında başlamıştır.

Albay İsmet, Mustafa Kemal'e Ordusunun durumu hakkında bilgi verdikten sonra kış şartlarının doğurduğu lojistik desteği sağlamaktaki güçlükleri dolayısıyla ileri hatlarda hafif birlikler bırakarak Ordu Cephesini geriye almayı kararlaştırdılar. Meşrutiyet inkılabı sıralarında tanışıp

anlaşan bu iki seçkin insan, birbirlerine büyük bir güvenle bağlandılar. Bu karşılıklı sevgi ve ahbablığın ilk tezahürü, Mustafa Kemal'in Sekerat Karargahı'na gelişinden beş altı gün sonra bir akşam yemeğinde görüldü.

Mustafa Kemal, Kurmay Başkanının değerini ve yerini, Karargahın erkan, ümera ve subaylarının hazır buldukları sofrada büyük bir hazla övmüş, böyle bir arkadaşına nail olduğundan dolayı iftihar duyduğunu söylemiş ve bu duygusunu hararetli sözlerle belirtmişti.

Kurmay Başkanı Albay İsmet'te Komutanı Mustafa Kemal hakkında, kalbinde duyduğu güven dolu sevgi ve bağlılığı anlatan bir konuşmayla kendisine cevap vermiş ve Kahraman Mustafa Kemal'i aynı takdir edici duygularla karşılamıştı.

Bir müddet sonra Mustafa Kemal, değerini ve kudretini iş başında tanıdığı Kurmay Başkanı Albay İsmet'ten daha geniş ölçüde faydalanmak üzere kendisini, açık bulunan 4. Kolordu Komutanlığına tayin ettirmişti. İşte Atatürk'ün bütün hayatınca devam eden yakın fikir ve iş arkadaşlığı, iki şef arasında 1916 yılının son günlerinde bir Anadolu köyünde bu suretle perçinlenmişti.”

SEKERAT'TAKİ KARARGAH EVİ MÜZE YAPILMALIDIR

Atatürk'ün Elazığ'a geldiği son tarih olan her 17 Kasım'ın kutlanması çerçevesinde, Sekerat (Yazıbaşı) Köyündeki cephenin de ele alınmasında büyük yarar vardır. Atatürk'ün 1916 yılında İsmet İnönü ile Milli Mücadeleye karar verdikleri Sekerat (Yazıbaşı) Köyündeki Karargah Evi, bugün yıkık ve harabe durumda olup hiç kimseler tarafından ziyaret edilmemekte, çoğu kimseler tarafından da burada yaşanan tarihi gerçek, dünkü ve bugünkü ilgisizlikten dolayı bilinmemektedir.

Sekerat Köyündeki bu tarihi Karargah Evi'nin her 17 Kasım Atatürk'ün Elazığ' teşriflerinin yıldönümü törenlerinde ziyaret edilebilecek bir müze haline getirilmesi, Türk İstiklal Savaşı'na buradan çakılan o kıvılcımının daha net şekilde parlayarak görülmesine yardımcı olacaktır.

Böylesine önemli bir kararın alındığı Sekerat Köyü, Cumhuriyetimizin örnek ve çağdaş köylerinden birisi haline getirilmelidir. Sekerat Köylüleri, Atatürk'ü ve onun yakın çalışma arkadaşı İsmet İnönü'yü tanıyor ve seviyorlar.

Tıpkı, Elazıglılar gibi...

Türk Milletinin Milli Mücadele Kararı'nın bu köyde alınması, Sekerat'luların en kutsal kültür ve tarih miraslarının başında geliyor. Sekerat Köyü'nün Kurtuluş Savaşı'ndaki önemini ön plana çıkarılması, Atatürk ve İsmet İnönü'nün buldukları Karargah Evi'nin yeniden canlandırılması, onlar kadar Elazıglıları da mutlu edecektir. Atatürk'ün Bitlis'te namaz kıldığı camiyi aslına uygun

olarak 1980'li yıllarda istimlaklarla genişleterek aslına uygun olarak yeni baştan inşa eden, çağdaş medeniyeti yakalayan büyük ve güçlü devletimizin, Sekerat Köyündeki bu Karargah Evi'ne de bir kültür ve tarih mirası olarak sahip çıkmasını bekliyoruz ve şiddetle istiyoruz.

Yeni kurulan ve Harput Evi gibi ciddi bir projeyi tamamlamak üzere olan kısa adı HARVAK olarak bilinen Harput Vakfı veya Vakıflar Genel Müdürlüğü, Sekerat'taki Karargah Evi Projesini de rahatlıkla üstlenebilirler.

ATATÜRK'ÜN ELAZIĞ'DAKİ EVİ

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün Elazığ'a teşrifleri sırasında kaldığı, O'nun evi diyebileceğimiz iki tane evi vardır.

Birincisi; Sekerat'taki Karargah Evi'dir.

İkincisi de; Elazığ Halk Evi'dir.

Sekerat'taki Karargah Evi'nin, bugün yalnızca temelleri mevcuttur. Koca konağın yerinde yeller esmektedir.

Elazığ Halk Evi ise bugün Öğretmen Evi olarak ayakta durmakta, Atatürk'ün kaldığı odaya ve o gece onuruna düzenlenen kültürel balo salonuna da ev sahipliği yapmaktadır.

Sekerat'a ne bir uğrayan, ne de bir soran vardır.

Sekerat'ın önemini bilen de yoktur!

Elazığ öğretmen evindeki oda ise yalnızca 17 Kasımlarda ziyarete açılmakta, buradaki deftere protokole mensup zevatça beylik söylemler yazılmaktadır. Elazığ'ı yönetenler, Elazığ'daki Atatürkçü Sivil Toplum kuruluşları, ne acıdır ki; Atatürk'ün Elazığ'daki bu değerli tarihi hatıralarına yeterli ilgi göstermemekte ve bu eserlere sahip çıkmamaktadırlar.

Peki, bugün ve bu saatten sonra neler yapılabilir?

Atatürk'ün "Milli Mücadele Kararını" verdiği Sekerat'taki karargah evi, aslına uygun olarak HARVAK veya VAKIFLAR Genel Müdürlüğü tarafından yeniden inşa edilerek, müze haline getirilebilir. 16 Nisan'larda burada etkinlikler düzenlenebilir. Bunun adını ise örneği "Milli Mücadele Günleri" koyabiliriz. Kararın alındığı odaya ve salona "Milli Mücadele Salonu" adını yazabiliriz.

Elazığ'daki Öğretmen Evi'nin kapı girişine yaldızlı bir levha ile "ATATÜRK EVİ" yazdırılıp

asılabılır. Ayrıca, kültürel balo'nun gerçekleştirildiği salona da benzeri bir yazı ile "ATATÜRK SALONU" veya "ELAZİZ KONFERANS SALONU" yazdırılabılır. Bu görev de Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü ile Öğretmen Evi Müdürlüğüne düşmektedir.

Birer tarih ve kültür mirasımız olan Atatürk'ün Elazığ'daki Evleri'ne hepimiz sahip çıkmalı ve ellerimizi taşın altına koymalıyız.

KAYNAKLAR

- 1- Oktay VEREL, "Vatan Sana Minnettardır" THK Yayını:1, Sayfa:32-33, 1981-İstanbul
- 2- Ercüment KURAN,"Milli Mücadelede Harput" adlı araştırma. Tarih İçinde Harput. Fırat Üniversitesi Yayını, Sayfa:117, 199Elazığ
- 3- Mehmet TOPAL, "Atatürk Elazığ'da" ELESKAV Yayını:2, Sayfa:9-17-18, 1997-Elazığ